

UITLEG UNIELIJST VAN INVASIEVE EXOTEN

Juli 2016

MW. MR. E. PHILIPPI-GHO

INHOUDSOPGAVE

WAT IS DE UNIELIJST VAN INVASIEVE EXOTEN?	3
DE UNIELIJST VAN INVASIEVE EXOTEN	4
DE VERBODEN	9
OVERGANGSREGELINGEN	10
WANNEER IS EEN EXOOT INVASIEF?.....	11
CRITERIA VOOR PLAATSING OP DE UNIELIJST	12
IS HET ECHT WAAR?	14

Wat is de Unielijst van invasieve exoten?

Begin 2015 is Verordening 1143/2014 inzake invasieve uitheemse soorten in werking getreden. In deze Verordening zijn verschillende regels opgenomen als doel te voorkomen dat exoten die zorgwekkend invasief zijn voor de EU in de natuur van de Lidstaten terechtkomen of daarin populaties vormen die zich verder uitbreiden.

Omdat de regels zijn opgenomen in een Verordening, gelden ze direct en hoeven ze niet te worden omgezet in nationale regelgeving. De regels die zijn opgenomen in de Verordening zijn van toepassing op dier- en plantensoorten die door de Europese Commissie worden opgenomen in de zogenaamde Unielijst.

Er zijn in de Verordening twee groepen regels te onderscheiden die gaan gelden voor alle soorten op de Unielijst.

De eerste groep heeft betrekking op gehouden dier- en plantensoorten. Het is op basis van die regels verboden dieren en planten die zijn opgenomen op de Unielijst te houden, te fokken, te verkopen of in te voeren. Dit verbod geldt voor iedereen, voor particulieren, voor handelaren en voor dierentuinen en botanische tuinen.

De tweede groep regels bestaat uit maatregelen die de lidstaten in de natuur moeten nemen. Binnen 18 maanden nadat de Unielijst is aangenomen, moeten de lidstaten een surveillancesysteem opzetten waarmee zij gegevens over op de Unielijst opgenomen soorten verzamelen en registreren. De lidstaten moeten daarna steeds direct aan de Europese Commissie melden als er een soort die op de Unielijst staat in hun land aanwezig is. Uiterlijk drie maanden nadat aan de Europese Commissie is gemeld dat een soort aanwezig is, moet de Lidstaat melden welke maatregelen genomen zullen worden. Deze maatregelen moeten om de populatie van de betrokken soort volledig en permanent verwijderen. De lidstaten moeten de doeltreffendheid van de uitroeiing controleren. Als een soort die op de Unielijst staat al wijdverspreid is in een Lidstaat moeten er beheersmaatregelen worden vastgesteld die de gevolgen van de aanwezigheid van een soort tot een minimum moeten beperken. De beheersmaatregelen bestaan uit dodelijke of niet-dodelijke fysieke, chemische of biologische maatregelen om een populatie van een invasieve uitheemse soort uit te roeien, te beheersen of in te dammen.

De Unielijst van invasieve exoten

Op 13 juli 2016 heeft de Europese Commissie de eerste Unielijst van invasieve exoten gepubliceerd. Deze lijst bevat 37 dier- en plantensoorten die vanaf 4 augustus 2016 niet meer in Europa mogen worden ingevoerd, verkocht, gefokt of gehouden. Niet door particulieren, niet door dierentuinen en niet door anderen. Reden hiervoor is dat de Europese Commissie van mening is dat deze soorten, wanneer zij in de natuur terechtkomen, schadelijk kunnen zijn en dus ieder risico dat dit gebeurd moet worden voorkomen.

Soorten die op de lijst staan zijn bijvoorbeeld de struikaster, de rode neusbeer, de wasbeer, de waterhyacint, de heilige ibis, verschillende soorten Amerikaanse rivierkreeften en de roodwang-, geelwang- en geelbuikschildpad.

Het blijft niet bij 37 soorten. De lijst wordt nog veel verder worden uitgebreid. Inmiddels is een tweede lijst met daarop circa 25 plantensoorten opgesteld. Voor deze lijst wordt nu de stemming voorbereid. Dit betekent dat alle Lidstaten van de EU aangeven of ze de lijst wel of niet steunen. De stemmen tellen met een gekwalificeerde meerderheid, waarbij het stemgewicht van een Lidstaat gekoppeld is aan het inwoneraantal van de Lidstaat. Ook een derde lijst met soorten is inmiddels opgesteld. Deze soorten, opnieuw allemaal plantensoorten, zijn aangedragen door de European Plant Protection Organisation. Er zullen uit deze derde lijst met circa 35 soorten, 17 soorten gekozen worden om ook op te nemen op de Unielijst. En zo zal de Unielijst steeds verder worden uitgebreid.

Het is dus belangrijk om niet naar de Unielijst te kijken en te denken: gelukkig staat mijn soort er niet op. De verwachting is dat men meer dan 500 dier- en plantensoorten op de lijst wil plaatsen.

Overigens zijn wij van mening dat veel soorten niet voldoen aan de eisen die gelden om opgenomen te worden op de Unielijst. Veel soorten zijn exoot maar hebben geen ernstig negatieve invloed op de natuur als ze daarin terechtkomen.

Wij zijn niet de enigen die het niet eens zijn met de Unielijst. Op 16 december 2015 heeft het Europese Parlement een motie tegen deze lijst aangenomen. De motie is echter niet bindend en de Europese Commissie heeft de Unielijst toch doorgezet.

Overigens moet nog een kanttekening worden geplaatst bij het aanwijzen van soorten die staan opgenomen op de Unielijst. De Europese Commissie heeft niet zelf onderzoek gedaan of laten doen naar soorten die mogelijk in aanmerking zouden komen voor plaatsing op de lijst. Er is gebruik gemaakt van onderzoeken die al door andere organisaties zijn uitgevoerd. Sommige van deze organisaties onderzoeken soorten wereldwijd, andere organisaties werken alleen voor één bepaald land of één bepaald gebied. Dit heeft ertoe geleid dat soorten als exoot (alien) zijn aangewezen terwijl ze dat niet zijn volgens de definitie van de Verordening.

Soorten op de eerste voorgestelde Unielijst:

Terrestrische planten		
Scientific name	Common name	Nederlandse naam
<i>Baccharis halimifolia</i>	<i>Eastern Baccharis</i>	Struikaster
<i>Heracleum persicum</i>	<i>Persian hogweed</i>	Perzische berenklaauw
<i>Heracleum sosnowskyi</i>	<i>Am. skunk cabbage</i>	Sosnowski's berenklaauw
<i>Lysichiton americanus</i>	<i>Whitetop Weed</i>	Moeraslantaarn
<i>Parthenium hysterophorus</i>	<i>Parthenium weed</i>	Parthenium
<i>Persicaria perfoliata</i>	<i>Mile a minute weed</i>	Persicaria
<i>Pueraria lobata</i>	<i>Kudzu Vine</i>	Kudzu
Zoogdieren		
Scientific name	Common name	Nederlandse naam
<i>Callosciurus erythraeus</i>	<i>Pallas's squirrel</i>	Pallas eekhoorn
<i>Muntiacus reevesii</i>	<i>Muntjac deer</i>	Muntjak
<i>Myocastor coypus</i>	<i>Coypu</i>	Beverrat
<i>Sciurus carolinensis</i>	<i>American Grey squirrel</i>	Grijze eekhoorn
<i>Sciurus niger</i>	<i>Fox squirrel</i>	Amerikaanse voseekhoorn
<i>Procyon lotor</i>	<i>Raccoon</i>	Gewone wasbeer
<i>Tamias sibiricus</i>	<i>Siberian chipmunk</i>	Siberische grondeekhoorn
<i>Herpestes javanicus</i>	<i>Javan mongoose</i>	Indische mangoeste
<i>Nasua nasua</i>	<i>South American coati</i>	Rode neusbeer
Vogels		
Scientific name	Common name	Nederlandse naam
<i>Corvus splendens</i>	<i>Indian house crow</i>	Indische huiskraai
<i>Oxyura jamaicensis</i>	<i>Ruddy duck</i>	Rosse stekelstaart
<i>Threskiornis aethiopicus</i>	<i>Sacred ibis</i>	Heilige ibis
Insecten		
Scientific name	Common name	Nederlandse naam
<i>Vespa velutina nigrithorax</i>	<i>Asian hornet</i>	Aziatische hoornaar
Zoetwater invertebraten		
Scientific name	Common name	Nederlandse naam
<i>Eriocheir sinensis</i>	<i>Chinese mitten crab</i>	Chinese wolhandkrab
<i>Orconectes limosus</i>	<i>Eastern / Deltore Crayfish</i>	Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft
<i>Orconectes virilis</i>	<i>Virile Crayfish</i>	Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft
<i>Pacifastacus leniusculus</i>	<i>Signal Crayfish</i>	Californische rivierkreeft
<i>Procambarus clarkii</i>	<i>Red Swamp Crayfish</i>	Rode Amerikaanse rivierkreeft
<i>Procambarus sp.</i>	<i>Marbled Crayfish</i>	Marmerkreeft
Zoetwaterplanten		
Scientific name	Common name	Nederlandse naam
<i>Cabomba caroliniana</i>	<i>Fanwort</i>	Waterwaaier
<i>Eichhornia crassipes</i>	<i>Water hyacinth</i>	Waterhyacint
<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>	<i>Floating pennywort</i>	Grote waternavel
<i>Lagarosiphon major</i>	<i>Curly waterweed</i>	Verspreidbladige waterpest
<i>Ludwigia grandiflora</i>	<i>Water-primrose</i>	Waterteunisbloem
<i>Ludwigia peploides</i>	<i>Floating primrose-willow</i>	Kleine waterteunis-bloem
<i>Myriophyllum aquaticum</i>	<i>Parrot's feather</i>	Parelvederkruid
Zoetwatervissen		
Scientific name	Common name	Nederlandse naam
<i>Pseudorasbora parva</i>	<i>Stone moroko</i>	Blauwband
<i>Perccottus glenii</i>	<i>Chinese sleeper</i>	Amurgrondel
Reptielen/amfibieën		
Scientific name	Common name	Nederlandse naam
<i>Lithobates (Rana) catesbeianus</i>	<i>North American bullfrog</i>	Amerikaanse brulkikker
<i>Trachemys scripta</i>	<i>(sliders)</i>	Rood-, en geelwang-, geelbuikschildpad

Soorten voorgesteld voor de tweede Unielijst

Scientific name	Common name	Nederlandse naam
<i>Acer negundo</i>	<i>Box elder,</i> <i>Ashleaf maple</i>	Vederesdoorn, Californische esdoorn
<i>Asclepias syriaca</i>	<i>Common milkweed</i>	Zijdeplant
<i>Gunnera manicata</i>	<i>Giant rhubarb</i>	Mammoetblad
<i>Gunnera tinctoria</i>	<i>Chilean rhubarb</i>	Mammoetblad
<i>Impatiens glandulifera</i>	<i>Indian / Himalayan balsam</i>	Reuzenbalsemien
<i>Lupinus polyphyllus</i>	<i>Large-leaved lupin</i>	Vaste lupine
<i>Pennisetum setaceum</i>	<i>Crimson fountaingrass</i>	Lampenpoetsergras
<i>Microstegium vimineum</i>	<i>Japanese stiltgrass</i>	Microstegium
<i>Heracleum mante-gazzianum</i>	<i>Giant hogweed</i>	Reuzenberenklauw
<i>Alternanthera philoxeroides</i>	<i>Alligator weed</i>	Alligator weed
<i>Myriophyllum heterophyllum</i>	<i>Broadleaf watermilfoil</i>	Ongelijkbladig vederkruid
<i>Elodea nuttallii</i>	<i>Nuttall's waterweed</i>	Smalle waterpest
<i>Nyctereutes procyonoides</i>	<i>Raccoon dog</i>	Marterhond of wasbeerhond
<i>Ondatra zibethicus</i>	<i>Muskrat</i>	Muskusrat of bisamrat
<i>Homarus americanus</i>	<i>American lobster</i>	American lobster
<i>Lepomis gibbosus</i>	<i>Pumpkinseed</i>	Zonnebaars
<i>Ailanthus altissima</i>	<i>Tree of heaven</i>	Hemelboom
<i>Cornus sericea</i>	<i>Red osier dogwood</i>	Canadese kornoelje
<i>Fallopia x bohemica</i>	<i>Bohemian hogweed</i>	Boheemse duizendknoop
<i>Solidago graminifolia</i>	<i>Grass-leaved goldenrod</i>	Guldenroede
<i>Spiraea tomentosa</i>	<i>Steeple brush</i>	Viltige spirea
<i>Alopochen aegyptiaca</i>	<i>Egyptian goose</i>	Nijlgans
<i>Bison bison</i>	<i>American bison</i>	Bizon
<i>Ameiurus melas</i>	<i>Black bullhead</i>	Zwarte Amerikaanse Dwergmeerval

Derde lijst (voorstadium, nog niet vertaald)

<i>Acacia dealbata</i>	<i>Mimosa</i>
<i>Albizia lebbbeck</i>	<i>Indian siris</i>
<i>Ambrosia confertiflora</i>	<i>Weakleaf bur ragweed</i>
<i>Ambrosia trifida</i>	<i>Giant ragweed</i>
<i>Andropogon virginicus</i>	<i>Broomsedge bluestem</i>
<i>Cardiospermum grandiflorum</i>	<i>Balloon vine</i>
<i>Celastrus orbiculatus</i>	<i>Oriental bittersweet</i>
<i>Chromolaena odorata</i>	<i>Siam weed</i>
<i>Cinnamomum camphora</i>	<i>Camphor tree</i>
<i>Clematis terniflora</i>	<i>Sweet autumn clematis</i>
<i>Cornus sericea</i>	<i>Red osier dogwood</i>
<i>Cortaderia jubata</i>	<i>Purple pampas grass</i>
<i>Cryptostegia grandiflora</i>	<i>Rubber vine</i>
<i>Egeria densa</i>	<i>Large-flowered Waterweed</i>
<i>Ehrharta calycina</i>	<i>Perennial veldtgrass</i>
<i>Euonymus fortunei</i>	<i>Fortune's spindle</i>
<i>Euonymus japonicus</i>	<i>Japanese spindle</i>
<i>Fallopia baldschuanica</i>	<i>Russian-vine</i>
<i>Gymnocoronis spilanthoides</i>	<i>Senegal tea plant</i>
<i>Hakea sericea</i>	<i>Needlebush</i>
<i>Humulus japonicus</i>	<i>Japanese hop</i>
<i>Hydrilla verticillata</i>	<i>Esthwaite Waterweed</i>
<i>Hygrophila polysperma</i>	<i>Indian waterweed</i>
<i>Lespedeza juncea sericea (= L. cuneata)</i>	<i>Chinese bush-clover</i>
<i>Ligustrum sinense</i>	<i>Chinese privet</i>
<i>Lonicera maackii</i>	<i>Amur honeysuckle</i>
<i>Lonicera morrowii</i>	<i>Morrow's honeysuckle</i>
<i>Lygodium japonicum</i>	<i>Japanese climbing fern</i>
<i>Oxalis pes-caprae</i>	<i>Bermuda buttercup</i>
<i>Pistia stratiote</i>	<i>Water lettuce</i>

<i>Prosopis juliflora</i>	<i>Mesquite tree</i>
<i>Prunus campanulata</i>	<i>Formosan Cherry</i>
<i>Rubus rosifolius</i>	<i>Roseleaf bramble</i>
<i>Salvinia molesta</i>	<i>Giant salvinia</i>
<i>Triadica sebifera</i> (<i>Sapium sebiferum</i>)	<i>Chinese tallow</i>
<i>Wedelia trilobata</i> (= <i>Sphagneticola trilobata</i>)	<i>Singapore daisy</i>

De verboden

De op de Unielijst opgenomen soorten mogen niet opzettelijk:

- op het grondgebied van de Unie worden binnengebracht, ook niet door middel van doorvoer onder douanetoezicht;
- worden gehouden, ook niet in een gesloten omgeving;
- worden gekweekt, ook niet in een gesloten omgeving;
- naar, uit of binnen de Unie worden vervoerd, behalve om in het kader van uitroeiing naar voorzieningen te worden vervoerd;
- in de handel worden gebracht;
- worden gebruikt of uitgewisseld;
- worden toegestaan zich voort te planten, te worden gekweekt of geteeld, ook niet in een gesloten omgeving; of worden vrijgelaten in het milieu.

Dat aan de regels wordt voldaan moet op basis van de Verordening ook gecontroleerd worden. De Verordening schrijft voor dat uiterlijk op 2 januari 2016 de lidstaten over volledig functionerende structuren moeten beschikken om de officiële controles uit te voeren die nodig zijn om te voorkomen dat voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten opzettelijk in de Unie worden geïntroduceerd.

zwarte eekhoorn (*Sciurus niger*)

waterhyacint (*Eichhornia crassipes*)

rosse stekelstaart (*Oxyura jamaicensis*)

geelbuikschildpad (*Trachemys scripta scripta*)

Overgangsregelingen

Alhoewel de verboden van de Verordening al gelden en meteen van toepassing zijn op de soorten die op de Unielijst worden geplaatst, zijn er wel overgangsregelingen. Het is belangrijk deze heel zorgvuldig te lezen want er zitten nogal wat voorwaarden aan vast.

Particuliere houders mogen na inwerkingtreding van de lijst de dieren die ze al hebben houden totdat ze een natuurlijke dood sterven, maar mogen niet meer fokken. Ook moeten ze aan strenge eisen voldoen om te voorkomen dat dieren ontsnappen en ze dus in een gesloten omgeving houden. Kan een particulier niet aan de eisen voldoen, dan worden de dieren weggehaald. Voor particulieren met planten die op de lijst staan is er geen overgangsregeling.

Commerciële houders mogen dieren en planten die zij al hebben nog twee jaar verkopen aan instellingen die een ontheffing krijgen voor onderzoek of behoud van de soort buiten hun natuurlijk leefgebied of voor geneeskundige activiteiten, mits de exemplaren in een gesloten omgeving gehouden en vervoerd worden en alle passende maatregelen zijn genomen om voortplanting of ontsnapping te voorkomen.

De verkoop of overdracht van levende dieren en planten aan niet-commerciële gebruikers is toegestaan tot één jaar nadat de soorten werden opgenomen op de Unielijst, mits de exemplaren in een gesloten omgeving gehouden en vervoerd worden en alle passende maatregelen zijn genomen om voortplanting of ontsnapping onmogelijk te maken.

Voor dierentuinen is er geen uitzondering in de Verordening opgenomen. Zij vallen onder het “niet-commerciële” regiem. Dit betekent kort gezegd een uitsterfbeleid. De Europese Commissie heeft aangegeven de soorten op de lijst echt niet meer in Europa te willen, ook niet in dierentuinen.

rode neusbeer (*Nasua nasua*)

Wanneer is een exoot invasief?

Er wordt snel gedacht dat een soort die exoot is en een populatie heeft gevormd die zichzelf in stand kan houden, daarmee meteen ook invasief is. Dit is echter afhankelijk van zijn invloed op het ecosysteem waarin hij zich vestigt en de wijze waarop dit ecosysteem zich kan aanpassen.

Het bewijs voor de negatieve invloed op ecosystemen is voor veel soorten op de Unielijst niet goed onderzocht of aangetoond. Of een ecosysteem zich aanpast wordt niet of nauwelijks afgewacht. Daarnaast wordt er vaak vooruit geredeneerd buiten het kader van wat realistisch is om te verwachten. Bijvoorbeeld dat een soort in de EU in gehouden omstandigheden aanwezig is en bij ontsnapping een zelfstandige populatie kan vormen gelet op het ecosysteem waarin hij terecht komt en dan daarin andere soorten zou kunnen gaan beïnvloeden.

Er wordt daarbij vaak voorbij gegaan aan het feit dat een soort al decennia lang wordt gehouden, redelijkerwijs niet te verwachten valt dat bij een ontsnapping voldoende dieren ontsnappen om een populatie te vormen en de negatieve invloed dan ook niet realistisch is.

Dit is dan de toepassing van het voorzorgsbeginsel ver buiten de criteria die zijn vastgesteld voor de toelaatbaarheid van dit beginsel. Als je toch zo ver redeneert, dan zou je geen enkel dier en geen enkele plant meer kunnen houden. Ook niet als ze inheems zijn want toevoeging van een overmatig aantal dieren van een bepaalde inheemse soort zal het evenwicht ook kunnen verstoren.

Chinese muntjak (*Muntiacus reevesi*)

Noord-Amerikaanse wasbeer (*Procyon lotor*)

Struikaster (*Baccharis halimifolia*)

Siberische grondeekhoorn, (*Tamias sibiricus*)

Criteria voor plaatsing op de Unielijst

Om op de Unielijst van invasieve exoten te kunnen worden opgenomen moeten soorten aan de bepaalde criteria voldoen. Deze zijn opgenomen in de Verordening. Het was eigenlijk de bedoeling dat de wijze waarop bewezen moet worden dat aan de voorwaarden is voldaan, zouden worden uitgewerkt in een gedetailleerde onderzoeksbeschrijving, de zogenaamde delegated act. Deze delegated act moet door het Europese Parlement en de Europese Raad worden goedgekeurd, de lijst heeft geen expliciete toestemming van deze beide organen nodig. De delegated act is er echter nog steeds niet. Tot op heden toetst de Europese Commissie globaal aan de criteria van de Verordening en stelt daarmee zonder nadere controle van Parlement en Raad de lijst vast. Dit is één van de grootste problemen met de Unielijst omdat nu met een zeer slechte onderbouwing soorten op de Unielijst kunnen worden opgenomen. De criteria van de Verordening zijn overigens de volgende:

- de soort is uitheems op het grondgebied van de EU, met uitsluiting van de regio's waar de dieren en planten op natuurlijke wijze kunnen komen.
- de soort kan een leefbare populatie vormen.
- de soort kan zich onder de huidige omstandigheden en voorzienbare omstandigheden als gevolg van klimaatsverandering in de omgeving verspreiden
- het verspreiden moet kunnen in één bio-geografische regio die door meer dan twee lidstaten wordt gedeeld of in een groot kustgebied met uitsluiting van de regio's waar de dieren en planten op natuurlijke wijze kunnen komen.
- de soort heeft waarschijnlijk aanzienlijke nadelige gevolgen voor de biodiversiteit of aanverwante ecosystemendiensten
- het is waarschijnlijk dat de soort ook nadelige gevolgen kan hebben voor de menselijke gezondheid of economie
- gecoördineerd optreden op Unieniveau is nodig om de introductie, vestiging of verspreiding van de soort te voorkomen
- het is waarschijnlijk dat door het opnemen van de soort in de Unielijst de nadelige gevolgen daadwerkelijk worden voorkomen, tot een minimum beperken of matigen.

Voor veel soorten die op de eerste Unielijst staan is niet eens aan alle voorwaarden van de Verordening voldaan. Hierna een aantal voorbeelden:

De waterhyacint

De waterhyacint is een plant met een grote economische waarde en een grote waarde als sierwaterplant. De soort is op de lijst geplaatst omdat hij in gebieden met een subtropisch klimaat zich snel kan verspreiden. Dit is voor de EU echter alleen het geval in Spanje en Portugal, waar de plant niet wordt geïmporteerd. In het overgrote deel van Europa sterft de plant jaarlijks af, waardoor hij niet invasief kan worden. Bij de beoordeling van de soort is geen rekening gehouden met deze temperatuurgevoeligheid en het feit dat de soort nooit voor grote gebieden in de EU invasief kan worden. Voorts is het economisch belang dat de plant vertegenwoordigt niet meegewogen terwijl dit gelet op de eisen aan het onderzoek zoals weergegeven in de Verordening wel had gemoeten.

Rode neusbeer

De Rode neusbeer komt voor in Cumbrië, een regio in het westen van het Verenigd Koninkrijk. De impact van de soort in dit gebied is laag of onbekend. Duidelijk is dat de soort zich na ruim 10 jaar niet verder heeft verspreid. Ook is onaannemelijk dat de soort zichzelf voortplant. Er is mogelijk nog een populatie op de Balearen maar daarvan is ook geen duidelijk omschrijving te vinden/.

Er wordt bij deze soort dus helemaal niet voldaan aan de duidelijke voorwaarden van de Verordening. Dit is een voorbeeld van een soort waarbij niet vaststaat dat het onderzoek zorgvuldig is. Er ontbreekt hier een grondige beoordeling van het risico van introductie, vestiging en verspreiding in relevante biogeografische regio's.

Indische Mangoeste

Hetzelfde geldt voor de Indische mangoeste. Deze soort komt alleen in Kroatië op één schiereiland voor. Hij leeft daar sinds 1910 en heeft zich niet of nauwelijks verder verspreid. Er is dus niet voldaan aan de eisen die de Verordening stelt. De impact staat als hoog maar dat is volledig gebaseerd op situaties buiten Europa in geheel andere omstandigheden namelijk die waarin er geen sprake was van predatoren en waarbij de soort op eilanden aanwezig was, waar de impact altijd veel groter is. Er wordt geen enkel verband gelegd tussen de diersoort en de van hem uitgaande bedreiging binnen de EU.

Als problemen zo duidelijk regionaal zijn, zo klein binnen één afzonderlijke lidstaat, dan kan een algeheel verbod op alles op EU-niveau niet gerechtvaardigd worden. Een verbod voldoet niet aan het evenredigheidsbeginsel, het onderzoek niet aan het zorgvuldigheidsbeginsel en de eisen die op grond daarvan in artikel 4 van de Verordening zijn opgenomen.

Heilige Ibis

Bij de Heilige ibis is het risico op introductie volledig verbonden aan een aantal ontsnappingen uit dierentuinen in de tweede helft van de 20ste eeuw. De dieren konden in een aantal gevallen vrij vliegen en hebben zich daardoor vanuit twee dierentuinen in Zuid-Frankrijk in het wild vestigen. Al zou de huidige populatie zorgwekkend invasief zijn, dan wordt niet voldaan aan het evenredigheidsbeginsel door alle handelingen met de soort te verbieden. De enige handeling die noodzakelijk is te verbieden is dierentuinen verbieden de vogels vrij te laten vliegen. Verplichten tot kortwieken of houden in grote volières is voldoende.

Invasief effect moet in meer dan één regio, niet verspreiden.

In de huidige voorschriften van de Verordening staat dat een soort zich moet kunnen verspreiden over het biogeografische grondgebied van meer dan twee lidstaten. Dit is eigenlijk geen goed criterium, omdat een soort niet overal een negatief invloed hoeft te hebben op de natuur, de menselijke gezondheid of de economie. Dit hangt van veel andere factoren af. Het zou veel beter zijn geweest te stellen dat de soort een invasief is in meer dan twee Lidstaten, dan zou ook het optreden op EU-niveau beter gerechtvaardigd worden.

heilige ibis (*Threskiornis aethiopicus*)

Is het echt waar?

We hebben gemerkt dat niet iedereen gelooft dat deze lijst met de strenge regels en de uitbreidingen er echt komen. Daarom wat informatie die door de Europese Commissie al is vrijgegeven:

Regulating trade

Recognising that prevention is always better – and more cost effective – than remedial action, the first set of proposed measures in the new EU Regulation aims to stop IAS of EU concern from entering the EU in the first place.

Thus, it will become illegal to intentionally bring into the EU any species listed as an IAS of Union concern. Their reproduction, transport, sale, use, possession or release into the environment will also be banned. Customs authorities will be mandated to carry out controls at all of the Union borders, and will have the power to seize any shipments that do not conform.

Exceptions will still be possible for duly justified reasons, such as research, but only on condition that the competent authorities in the Member States concerned have issued a permit to that effect and certain conditions are respected, such as keeping the specimens in closed facilities.

As the identification of IAS is not always easy, it is foreseen that guidelines will be issued and training courses organised at the appropriate level to help Customs authorities better detect the IAS.

Border inspections will be stepped up to prevent the entry of IAS of Union Concern.

EU Funds to help tackle IAS

A number of EU funds can be used to assist Member States in eradicating or managing IAS on their territory, including the Rural Development Programme, INTERREG and the EU LIFE fund.

The EU's LIFE-Nature Fund has supported over 180 projects to-date to assist tackling IAS in Natura 2000 sites, at a cost of some €44 million.

Eastern grey squirrel.

| 19

A European Alien Species Information Network (EASIN)

A strong knowledge base is essential for underpinning efficient and scientifically-justified decision-making. To assist the Member States in their tasks, the European Commission's Joint Research Centre (JRC) has set up a European Alien Species Information Network, EASIN, which provides a single interface for around 40 existing databases on IAS in Europe.

A variety of on-line tools and web features are available to help find out more about each species, for instance their distribution in Europe, or pathways or impacts. Further web-tools will be added in due course.

<http://easin.jrc.ec.europa.eu>

Coypu, Myocastor coypus.

22 |

Early detection and rapid eradication

The second component of the new Regulation focuses on early detection and rapid eradication. In this respect each Member State will need to establish an official surveillance system to collect and record key data on IAS of Union concern in their territory.

These surveillance systems are designed to enable a Member State to notify the Commission and other Member States as soon as an IAS of Union concern has been detected on their territory. It should also ensure that immediate action is taken to eradicate the IAS early on, before it has had a chance to spread and cause significant damage.

The surveillance system should also make it possible for countries to evaluate the effectiveness of various management techniques that have been developed for the eradication or management of different IAS.

Surveillance and research into the fathead minnow, Pimephales promelas. © NNSS

Management of already established IAS in the EU

The final element of the new Regulation deals with the management of IAS of Union concern that are already well established in one or more Member States, so that their impacts on biodiversity and ecosystem services, human health and the economy are minimised. Each country will be required to put in place a series of measures to control or contain populations of IAS of Union concern – or eradicate them completely from their territory if this is still feasible. When applying such measures to invasive animals, Member States must ensure that they are spared any avoidable pain, distress or suffering.

Member States are encouraged to coordinate their management programmes across national borders where there is a significant risk that an invasive alien species will spread to neighbouring countries or where joint action will lead to a more cost-effective result. In addition, appropriate measures should be taken to restore the habitats that have been damaged or destroyed by IAS in order to assist their recovery and prevent any subsequent re-invasions.

Clearing invasive rhododendron from Snowdonia National Park, UK.

Tackling IAS in the EU's Outermost Regions

The EU's Outermost Regions are important biodiversity hotspots but they too are under threat from IAS, especially in the case of islands. As these regions are part of the EU, the new IAS Regulation foresees specific provisions for them.

Thus, if a species listed as a species of Union Concern is native to an Outermost Region, the provisions for the list will not apply to that species in that region. Additionally, Member States with Outermost Regions will be asked to identify those invasive alien species that are problematic in their Outermost Regions. These will then be treated as IAS of Union Concern in those Regions.

*The Kahili ginger lily, *Hedychium gardnerianum*, a major IAS in Madeira.*

| 23